

Rapport

Könsuppdelad statistik

Hur kan vi synliggöra mer könsuppdelad statistik i utfallet för statens budget?

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2018-12-05

Dnr: 2018-00701

ESV-nr: Ange ESV-nr

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Kayan Yau

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) redovisar i denna rapport en kartläggning av könsuppdelad statistik och hur den skulle kunna komplettera utfallet för statens budget. Kartläggningen är en del av ESV:s arbete med jämställdhetsintegrering med syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredarna Johan Svensson och Kayan Yau har tagit fram denna rapport.

Stockholm den 5 december 2018

Clas Olsson

Generaldirektör

Kayan Yau

Utredare

Innehåll

Sammanfattning	6
1 Inledning	7
1.1 Bakgrund	7
1.2 Syfte och mål	7
1.3 Genomförande	7
1.4 Avgränsningar	8
2 Metod för kartläggning av könsuppdelad statistik	9
3 Kartläggning och analys	10
3.1 Kartläggning av tillgänglig könsuppdelad statistik	10
3.1.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse	10
3.1.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11
3.1.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	11
3.1.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	11
3.1.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	11
3.1.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap	12
3.1.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	12
3.1.8 Utgiftsområde 8 Migration	12
3.1.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	12
3.1.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	
13	
3.1.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	13
3.1.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	13
3.1.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	14
3.1.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	14
3.1.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd	15
3.1.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	15
3.1.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16
3.1.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt	
konsumentpolitik	17
3.1.19 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt	17
3.1.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård	17
3.1.21 Utgiftsområde 21 Energi	18
3.1.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer	18
3.1.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	18
3.1.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv	18
3.1.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	19
3.1.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	19
3.1.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	19
3.2 Sammanfattande problemdiskussion	19

3.3 Fortsatt utredningsarbete.....	20
4 Slutsats	22
Referenser	23
Lagar och förordningar	23
Årsredovisningar.....	23
Övriga källor	23
Bilaga 1 Myndigheter som har könsuppdelad statistik med starkt samband med utfallet	25
Bilaga 2 Myndigheter som har könsuppdelad statistik med svagt samband med utfallet	25
Bilaga 3 Myndigheter utan direkt samband mellan den könsuppdelade statistiken och utfallet.....	25
Bilaga 4 Specifikation statens budget 2017	26

Sammanfattning

Den här rapporten kartlägger vilken könsuppdelad statistik som finns tillgänglig samt hur statistiken skulle kunna komplettera presentationen av utfallet för statens budget. Syftet är att ESV:s verksamhet ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen genom att vi synliggör mer könsuppdelad statistik i utfallet för statens budget.

I denna rapport har vi kartlagt och visat vilken könsuppdelad statistik som skulle kunna användas för att komplettera utfallet för statens budget, både månadsvis och årsvis. Inom utgiftsområdena Migration, Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering samt Arbetsmarknad och arbetsliv finns könsuppdelad statistik som produceras löpande och som ger möjlighet till jämförbar analys över tid. Denna statistik finns i dag med i både månadsutfallet och underlaget till årsredovisning för staten.

Vi har också funnit ett starkt samband mellan tillgänglig könsuppdelad statistik och utfallet för några anslag inom ett antal utgiftsområden. Dessa utgiftsområden skulle kunna utökas med könsuppdelad statistik:

- Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- Ekonomisk trygghet vid ålderdom
- Ekonomisk trygghet för familjer och barn
- Studiestöd

Dessa utgiftsområden förklarar en stor del av utfallet, och utgör en stor andel av totalt anvisade medel på utgiftsområden i statens budget. Den könsuppdelade statistiken skulle kunna synliggöras i månadsutfallet och underlaget till årsredovisning för staten. Andra alternativ är att synliggöra den könsuppdelade statistiken som en bilaga i underlaget till årsredovisning för staten eller som en separat produkt.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Ekonomistyrningsverket (ESV) fick i regleringsbrevet för 2016 i uppdrag att redovisa en plan för hur myndigheten avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen¹.

Uppdraget innebar att vi identifierade utvecklingsbehov för ESV:s kärnverksamhet samt mål och aktiviteter som vi avser att genomföra under 2017–2018. En av aktiviteterna var att kartlägga vilken könsuppdelad statistik som finns vid ett antal statliga myndigheter och vad som skulle kunna vara intressant att presentera i ESV:s olika produkter.

ESV analyserar utfallet för statens budget varje månad. ESV lämnar också årligen underlag till årsredovisning för staten med utfallet för statens budget till regeringen. Underlaget till årsredovisning för staten blir delar av regeringens Årsredovisning för staten som lämnas till riksdagen. Det innebär att ESV bestämmer hur månadsutfallet presenteras medan regeringen bestämmer hur årsutfallet presenteras.

1.2 Syfte och mål

Denna rapport innehåller en kartläggning av könsuppdelad statistik och en beskrivning av hur ESV skulle kunna komplettera utfallet för statens budget både månadsvis och årsvis.

Syftet är att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen genom att vi synliggör mer könsuppdelad statistik i utfallet för statens budget. En förväntad effekt är att vi får en mer samlad bild av könsuppdelad statistik på statlig koncernnivå.

1.3 Genomförande

För att kartlägga den könsuppdelade statistiken hos de berörda myndigheterna så har vi studerat deras webbsidor, årsredovisningen för 2017 samt deras regleringsbrev. Årsredovisningarna har vi gått igenom eftersom det finns ett krav att all individbaserad resultatredovisning² ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl att inte göra det.

¹ Budgetpropositionen för 2009; prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:115

² Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, 3 kap. 1 §.

Utgångspunkten för analysen har varit att kartlägga den könsuppdelade statistiken samt att se om det föreligger ett samband mellan utfallet och statistiken. Målet är att kunna avgöra om statistiken är lämpad som komplement till utfallet.

1.4 Avgränsningar

Studien är avgränsad till att kartlägga könsuppdelad statistik som kan komplettera presentationen av utfallet för statens budget både månadsvis och årsvis.

Vid kartläggningen av könsuppdelad statistik har vi utgått från tillgänglig statistik. Vi har avgränsat oss till två grupper av myndigheter: dels statistikansvariga myndigheter³ som ansvarar för officiell statistik inom sina respektive områden, dels till så kallade JiM-myndigheter⁴ som har ett jämställdhetsuppdrag från regeringen, (JiM står för jämställdhetsintegrering i myndigheter). Det finns 28 myndigheter som är statistikansvariga och 59 myndigheter som är JiM. 12 av JiM är även statistikansvariga.

Vid kartläggningen av den könsuppdelade statistiken har vi utgått från kön, och om möjligt även från ytterligare faktorer, till exempel åldersgrupp.

En ytterligare avgränsning är att vi inte utreder hur vi kan samla in informationen från myndigheterna. Det kommer i ett senare skede.

³ <https://www.scb.se/om-scb/samordning-av-sveriges-officiella-statistik/statistikansvariga-myndigheter/>

⁴ <https://www.regeringen.se/artiklar/2016/03/jim-myndigheter-2015-2018/>

2 Metod för kartläggning av könsuppdelad statistik

I detta kapitel beskriver vi metoden för kartläggningen av tillgänglig könsuppdelad statistik. I kartläggningen ingår statistikansvariga myndigheter och myndigheter som har ett jämställdhetsuppdrag från regeringen, så kallade JiM-myndigheter.

Vi har kartlagt följande faktorer:

- **Typ av myndighet** - Om myndigheten är statistikansvarig myndighet och/eller har ett jämställdhetsuppdrag från regeringen.
- **Statistikprodukter** - Vilka typer av statistikprodukter som myndigheterna publicerar. Det kan till exempel vara rapporter eller statistik som finns tillgänglig i olika databaser.
- **Statistikfaktorer** - Vilka faktorer som statistiken är uppdelad på, exempelvis kön, ålder med mera.
- **Samband mellan statistik och utfall** - Det vill säga om det finns ett orsakssamband mellan statistiken och utfallet för ett visst anslag. Enligt ESV:s bedömning har vi graderat sambandet som starkt eller svagt. Till exempel så har ett bidragsanslag och statistik på mottagare av bidraget ofta ett starkt samband, medan ett svagt samband ofta föreligger mellan förvaltningsanslag och den könsuppdelade statistiken. Syftet är att beskriva om det går att förklara utfallet med den statistik som finns.
- **Utgiftsområde** - Vilket utgiftsområde som statistiken kan kopplas till.
- **Anslag** - Vilket anslag som statistiken kan kopplas till.
- **Årsredovisning** - Vilken könsuppdelad statistik som finns i myndighetens årsredovisning 2017.

I bilaga 1 presenterar vi de myndigheter som har könsuppdelad statistik med starkt samband med utfallet. I bilaga 2 beskriver vi de myndigheter som har könsuppdelad statistik med svagt samband med utfallet. I bilaga 3 beskriver vi de myndigheter som inte har direkt samband mellan den könsuppdelade statistiken och utfallet. Hur vi räknat ut andelen av totalt anvisade medel för respektive utgiftsområde framgår av bilaga 4.

3 Kartläggning och analys

I detta kapitel presenterar vi en kartläggning av den könsuppdelade statistiken och redogör för vilken typ av könsuppdelad statistik som skulle kunna användas som komplement vid presentationen av utfallet för statens budget.

Inom varje utgiftsområde redogör vi för hur stor andel respektive utgiftsområde är i förhållande till totalt anvisade medel på utgiftsområdena i statens budget. Vi har med andelen för att visa storleken på utgiftsområdet för att kunna förklara så stor del av utfallet som möjligt. Se bilaga 4.

Därefter beskriver vi vilken könsuppdelad statistik som finns tillgänglig hos myndigheterna och hur den skulle kunna komplettera utfallet för statens budget. Där vi har funnit anslag som har ett starkt samband med statistiken så har vi tagit med det inklusive hur stor andel anslaget är av totalt anvisade medel för utgiftsområdet.

Statistiska centralbyrån (SCB)⁵ redovisar så kallad jämställdhetsstatistik som är statistik som beskriver samhällsutvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv. Statistiken är uppdelad efter jämställdhetsindikatorer som följer upp regeringens sex delmål⁶ för jämställdhet, bland annat jämn fördelning av makt och inflytande. Till det delmålet finns till exempel statistik om representation i politiken. Vi har inte tagit med SCB:s statistik under något särskilt utgiftsområde, då statistiken främst är insamlad av andra myndigheter. Statistiken är dessutom så omfattande och har olika publiceringsintervall och aktualitet, vilket gör den svår att bevaka för oss och därmed ta med i utfallet löpande.

3.1 Kartläggning av tillgänglig könsuppdelad statistik

3.1.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet Rikets styrelse står för 1,4 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Sametinget⁷ redovisar könsuppdelad statistik i form av inkomna och beviljade bidragsansökningar och deltagare i utbildningar. Sambandet mellan statistiken och utfallet är svagt.

⁵ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/jamstalldhet/jamstalldhetsstatistik/>

⁶ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstalldhet/mal-for-jamstalldhet/>

⁷ Sametingets årsredovisning 2017

3.1.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet Samhällsekonomi och finansförvaltning står för 1,6 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet Skatt, tull och exekution står för 1,1 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Kronofogdemyndigheten⁸ redovisar könsuppdelad statistik i form av antal inkomna mål, ansökningar om skuldsanering, konkurser och lönegarantiärenden, men sambandet mellan statistiken och utfallet är svagt.

3.1.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet Rättsväsendet står för 4,5 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Kriminalvården⁹ redovisar könsuppdelad statistik i form av bland annat belägningen av platser och sysselsättningsgraden på anstalter. Sambandet mellan statistiken och utfallet är svagt.

Åklagarmyndigheten¹⁰ redovisar könsuppdelad statistik i form av misstänkta personer som blivit föremål för åklagares beslut, samt häktade personer. Sambandet mellan statistiken och utfallet är svagt.

Brottsoffermyndigheten¹¹ redovisar könsuppdelad statistik i form av ärenden för ersättningar för bland annat person- och sakskada. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 1:11 *Ersättning för skador på grund av brott*. Det finns ett starkt samband mellan statistiken och utfallet. Anslaget utgör 0,3 procent av totalt anvisade medel för utgiftsområdet.

3.1.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet står för 0,2 procent av totalt anvisade medel i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

⁸ <https://www.kronofogden.se/Statistik.html>

⁹ <https://www.kriminalvarden.se/forskning-och-statistik/statistik-och-fakta/>

¹⁰ <https://www.aklagare.se/om-oss/uppdrag-och-mal/statistik/>

¹¹ Brottsoffermyndighetens årsredovisning 2017

3.1.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet Försvar och samhällets krisberedskap står för 5,2 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet¹² redovisar könsuppdelad statistik i form av mönstring, ansökan om provning till grundutbildning med värnplikt. Sambandet mellan statistiken och utfallet är svagt.

3.1.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet Internationellt bistånd står för 3,8 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.8 Utgiftsområde 8 Migration

Utgiftsområdet Migration står för 4,0 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Migrationsverket¹³ redovisar könsuppdelad statistik i form av inskrivna personer i myndighetens mottagningssystem. Statistiken är uppdelad på kön, på barn/ungdomar och om de är ensamkommande. Statistiken används i dag för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 1:2 *Ersättning och bostadskostnader*, och här är sambandet mellan statistik och utfall starkt. Statistiken används både månadsvis och årsvis. Anslaget utgör 76,0 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet Hälsovård, sjukvård och social omsorg står för 7,2 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd¹⁴ redovisar könsuppdelad statistik i form av beviljade och inkomna ansökningar för alla utlysningar och stödformer. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 7:2 *Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 0,8 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Försäkringskassan¹⁵ redovisar könsuppdelad statistik i form av utbetalningar av olika förmåner, bland annat assistansersättning. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig*

¹² <http://www.rekryteringsmyndigheten.se/statistik>

¹³ <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

¹⁴ Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärds årsredovisning 2017

¹⁵ <https://www.forsakringskassan.se/statistik>

assistansersättning. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 36,8 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning står för 10,9 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Försäkringskassan¹⁶ redovisar könsuppdelad statistik i form av utbetalningar av olika förmåner, bland annat aktivitetsersättning och sjukpenning. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* och 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* Statistiken används månadsvis och årsvis. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör tillsammans 84,4 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet Ekonomisk trygghet vid ålderdom står för 3,5 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Pensionsmyndigheten¹⁷ redovisar könsuppdelad statistik om bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna*, 1:3 *Bostadstillägg till pensionärer* och 1:4 *Äldreförsörjningsstöd*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör tillsammans 60,0 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet Ekonomisk trygghet för familjer och barn står för 9,1 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Försäkringskassan¹⁸ redovisar könsuppdelad statistik i form av utbetalningar av olika förmåner, bland annat barnbidrag och föräldraförsäkring. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslaget 1:1 *Barnbidrag* och 1:2 *Föräldraförsäkring*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör tillsammans 77,1 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

¹⁶ <https://www.forsakringskassan.se/statistik>

¹⁷ <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/statistik/sveriges-officiella-statistik>

¹⁸ <https://www.forsakringskassan.se/statistik>

3.1.13 Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

Utgiftsområdet Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering står för 3,3 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Migrationsverket¹⁹ redovisar könsuppdelad statistik som visar antal kommunmottagna nyanlända som beviljats uppehållstillstånd i Sverige. Statistiken är uppdelad på kön och barn/ungdomar och om de är ensamkommande. Statistiken används i dag för att komplettera utfallet för anslaget 1:3 *Kommunersättning vid flyktmottande*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 19,7 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet Arbetsmarknad och arbetsliv utgör 7,7 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Arbetsförmedlingen²⁰ redovisar könsuppdelad statistik som vi i dag redan använder i utfallet för statens budget både månadsvis och årsvis. Statistiken visar öppet arbetslösa och sökande i arbetsmarknadspolitiska program uppdelat på kön kombinerat med födelseland, Sverige, Europa utom Sverige och utomeuropeiska länder.

Arbetsförmedlingens statistik kan användas som komplement vid presentationen av utfallet för statens budget och särskilt utfall för anslagen 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd*, 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser*, 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* och 1:12 *Nystartsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör 83,7 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Medlingsinstitutet²¹ redovisar könsuppdelad statistik i sin lönestatistik. Sambandet mellan statistik och utfall är svagt.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige²² redovisar könsuppdelad statistik för deltagande i socialfundsprojekt. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020* som utgör 1,6 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

¹⁹ <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

²⁰ <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Statistik-och-publikationer/Statistik/Manadsstatistik.html>

²¹ <http://www.mi.se/lonestatistik/>

²² <https://www.esf.se/sv/Resultat/Rapporter-och-publikationer/Indikatorer/>

3.1.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet Studiestöd utgör 2,3 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Centrala studiestödsnämnden²³ (CSN) redovisar bland annat årsvis könsuppdelad statistik om studiehjälp, studiemedel, lärlingsersättningar och bidrag för döva eller hörselskadade.

CSN:s statistik publiceras på terminsbasis och kan användas för att komplettera analystexter för utgiftsområdet och särskilt utfall för anslagen 1:1 *Studiehjälp* och 1:2 *Studiemedel*, halvårsvis. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör 83,4 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

3.1.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet Utbildning och universitetsforskning utgör 7,5 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Myndigheten för yrkeshögskolan²⁴ redovisar könsuppdelad statistik om yrkeshögskoleutbildningar, konst- och kulturutbildningar samt vissa andra utbildningar med tillsyn. I deras årsredovisning finns även könsuppdelad statistik för bland annat granskning av anmälningsärenden, insatser för att öka andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolans utbildningar samt tillsynsärenden.

Myndigheten för yrkeshögskolans statistik kan användas för att komplettera analystexter för utgiftsområdet och särskilt utfall för anslaget 1:13 *Statligt stöd till vuxenutbildningen*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 2,0 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Specialpedagogiska skolmyndigheten²⁵ redovisar bland annat könsuppdelad statistik för antal deltagare i föräldrautbildning i teckenspråk och antal individer som beviljats medel från bidraget. Statistiken har ett direkt samband till anslagen 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan*, 1:11 *Bidrag till vissa studier* samt 1:20 *Särskilda insatser inom skolområdet*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslagen utgör 5,4 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Statens skolverk²⁶ redovisar könsuppdelad statistik om förskola, fritidshem, skola, vuxenutbildning och annan pedagogisk verksamhet. Uppgifter om barn, elever, personal, kostnader och utbildningsresultat samlas in. Statistiken kan användas för

²³ <https://www.csn.se/om-csn/statistik-och-rapporter.html>

²⁴ <https://www.myh.se/Statistik/>

²⁵ Specialpedagogiska skolmyndighetens årsredovisning 2017

²⁶ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik>

att komplettera analysen av utfallet för flera anslag inom utgiftsområdet, men främst 1:16 *Fler anställda i lågstadiet*. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 3,1 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Universitets- och högskolerådet²⁷ redovisar könsuppdelad statistik om bland annat antagningsstatistik, bedömning av utländsk utbildning och internationalisering. I deras årsredovisning finns även könsuppdelad statistik för deltagare av högskoleprovet. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet för anslaget 4:1 *Internationella program* som avser utgifter för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt. Anslaget utgör 0,1 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet.

Universitetskanslersämbetet²⁸ redovisar könsuppdelad statistik för den svenska högskolan per termin och helår. Sambandet mellan statistiken och Universitetskanslersämbetets utfall är svagt.

Vetenskapsrådet²⁹ redovisar könsuppdelad statistik i forskningsfinansiering. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* som utgör 7,9 procent av de totalt anvisade medlen. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

3.1.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet Kultur, medier, trossamfund och fritid utgör 1,5 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Folkbildningsrådet³⁰ redovisar könsuppdelad statistik om svensk folkbildning, det vill säga verksamheten på folkhögskolor och studieförbund. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet av anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* som utgör 26,6 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

Konstnärsnämnden³¹ redovisar könsuppdelad statistik av inkommande ansökningar för stipendier och bidrag. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet av anslag 5:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* som utgör 2,7 procent av totalt anvisade medel för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor³² redovisar könsuppdelad statistik för slutredovisning av projekt. Statistiken kan användas för att komplettera

²⁷ <https://www.uhr.se/studier-och-antagning/Antagningsstatistik/>

²⁸ <http://www.uka.se/statistik--analys.html>

²⁹ <https://www.vr.se/utlysningar-och-beslut/beslut-om-bidrag/samlad-beslutsstatistik/statistik-2017.html>

³⁰ <http://www.folkbildningsradet.se/om-folkbildningsradet/statistik/>

³¹ Konstnärsnämndens årsredovisning 2017

³² <https://www.mucl.se/unqidagse-statistik-om-unqa>

utfallet på anslag 12:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* som utgör 1,7 procent av totalt anvisade medel för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

Myndigheten för yrkeshögskolan³³ redovisar även könsuppdelad statistik för tolkutbildningar inom folkbildningen. Statistiken kan användas för att komplettera analysen av utfallet för anslag 14:2 *Bidrag till tolkutbildningen*. Anslaget utgör 0,4 procent av totalt anvisade medel för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

Sametinget³⁴ redovisar könsuppdelad statistik för inkomna bidragsansökningar för vissa studier i samiska som kan komplettera utfallet för anslag 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*. Anslaget utgör 2,3 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

Statens konstråd³⁵ redovisar könsuppdelad statistik för uppdrag till konstnärer, anlitade konstnärer tillsammans med ort och samarbetspart, antal konstnärer och dess inköpta konstverk och inköpsvärde samt regional spridning av publika program i Sverige och internationellt. Sambandet mellan statistik och utfall är svagt.

3.1.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Utgiftsområdet Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik utgör 0,7 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.19 Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Utgiftsområdet Regional tillväxt utgör 0,4 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.20 Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Utgiftsområdet Allmän miljö- och naturvård utgör 0,9 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

³³ <https://www.myh.se/Statistik/>

³⁴ Sametingets årsredovisning 2017

³⁵ Statens konstråds årsredovisning 2017

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande³⁶ redovisar könsuppdelad statistik för sökande och medverkande forskare i deras utlysningar, ansökningar och beviljade medel. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet för anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* som utgör 8,0 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

3.1.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet Energi utgör 0,3 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet Kommunikatorer utgör 5,6 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet Areella näringar, landsbygd och livsmedel utgör 1,9 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet Näringsliv utgör 0,7 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Verket för innovationssystem³⁷ redovisar könsuppdelad statistik för bland annat sökande till deras utlysningar och beviljandegrad av bidragsmedel. Statistiken kan användas för att komplettera utfallet för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* som utgör 42,2 procent av de totalt anvisade medlen för utgiftsområdet. Sambandet mellan statistik och utfall är starkt.

³⁶ Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggandes årsredovisning 2017

³⁷ Verket för innovationssystemets årsredovisning 2017

3.1.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet Allmänna bidrag till kommuner utgör 10,8 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Utgiftsområdet Statsskuldräntor m.m. utgör 1,7 procent av de totalt anvisade medlen för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.1.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgiftsområdet Avgiften till Europeiska unionen utgör 3,0 procent av de totalt anvisade medlen i statens budget för 2017.

Ingen av de myndigheter vi har gått igenom redovisar könsuppdelad statistik som har ett direkt samband med utfallet för utgiftsområdet.

3.2 Sammanfattande problemdiskussion

Vår kartläggning har visat att det finns mycket tillgänglig statistik. Dock finns svårigheter att koppla statistiken till utfallssiffror, det vill säga att tydliggöra ett orsakssamband mellan statistiken och utfallet. I vissa fall finns en korrelation mellan statistiken och utfallet men det är inte säkert att det finns ett kausalt samband. De flesta myndigheterna har förvaltningsanslag som används för bland annat personalkostnader och lokalhyror. Det är ett exempel på ett anslag som har en korrelation till statistiken men saknar direkta orsakssamband. Därför har vi inte valt att ta med förvaltningsanslagen.

Ytterligare en begränsande faktor i arbetet med att ta fram statistik har varit tidsintervallerna med vilka statistiken publiceras av myndigheterna. Vi har inte alltid fått fram information om hur ofta statistiken publiceras. Det gör det svårt att avgöra i vilken utsträckning statistiken bör komplettera utfallet för statens budget.

De större myndigheterna, som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket, har däremot publiceringsplaner på sina webbsidor och publicerar statistik löpande varje månad, vilket gör att statistiken blir jämförbar över tid. Det är för att kunna komplettera utfallet med berörd statistik så att presentationen av utfallet blir mer konsekvent och stabil.

Vi har kartlagt både månatlig och årsvis statistik. Statistiken som presenteras månadsvis visar ett kortare perspektiv medan årsstatistiken har ett längre perspektiv vilket ger en mer stabil analys över tid. Dessutom granskas myndigheternas årsredovisningar av Riksrevisionen.

Det vi uppmärksammat under arbetets gång är att JiM-myndigheter inte alltid har haft könsuppdelad statistik förutom i sin årsredovisning för sin personal. Det innebär för dessa fall att vi inte kan komplettera månadsutfallet med den statistiken, men att vi kan använda den i underlaget till årsredovisning för staten.

3.3 Fortsatt utredningsarbete

Det finns tillgänglig statistik som inte är könsuppdelad men som är intressant för utfallet i stort, se bilaga 3. Det skulle vara intressant att undersöka om statistiken kan användas vid presentation av utfallet. Det gäller exempelvis:

- Skatteverket som redovisar statistik över moms, punktskatter, skatter på arbete, kapital och företag som kan vara intressant för inkomsterna i statens budget.
- Myndigheten för kulturanalys som redovisar statistik inom kulturmiljövård, muséer, samhällets kulturutgifter och studieförbund som kan vara intressant för utgiftsområde Kultur, medier, trossamfund och fritid.
- Boverket redovisar statistik för de bidrag de hanterar, bland annat bidrag till kommuner med en svag bostadsmarknad. Den statistiken kan vara intressant för utgiftsområde Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.
- Trafikanalys redovisar statistik inom områdena transporter och kommunikationer som kan vara intressant för utgiftsområde Kommunikationer.
- Statens jordbruksverk redovisar statistik i jordbruksområdet som kan vara intressant för utgiftsområde Areella näringar, landsbygd och livsmedel.
- Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser som redovisar statistik för nystartade företag och konkurser som kan vara intressant för utgiftsområde Näringsliv.

Vidare har vi inte kartlagt vilken könsuppdelad statistik som finns tillgänglig hos universitet och högskolor eftersom det inte varit några sådana myndigheter i vårt urval. Den statistiken kan vara intressant att ta med i en senare kartläggning då utgiftsområdet Utbildning och universitetsforskning är det femte största utgiftsområdet sett till andel av statens budget 2017.

Inom utgiftsområdena Utbildning och universitetsforskning samt Kultur, medier, trossamfund och fritid förekommer en hel del bidragsanslag. Trots att sambandet mellan utfall och statistik är starkt så är anslagen relativt små i förhållande till de totalt anvisade medlen i statens budget. Vi bör fortsätta diskutera eventuella

gränsdragningar kring när vi ska synliggöra mer könsuppdelad statistik som är relevant och som ger ett mervärde för analystexterna kring utfallet och inte bara synliggöra att statistiken finns tillgänglig. Liknande företeelser förekommer under andra utgiftsområden.

4 Slutsats

ESV har kartlagt och synliggjort vilken könsuppdelad statistik som skulle kunna användas för att komplettera utfallet för statens budget, både månadsvis och årsvis. Inom utgiftsområdena Migration, Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering samt Arbetsmarknad och arbetsliv finns könsuppdelad statistik som produceras löpande och som ger möjlighet till jämförbar analys över tid. Denna statistik finns i dag med i både månadsutfallet och underlaget till årsredovisning för staten. Särskilt för migrationsområdet är det intressant att synliggöra mer statistik i och med att förändringarna som påverkar utfallet är och har varit stora.

ESV:s kartläggning visar att det skulle kunna vara möjligt att komplettera utfallet för statens budget med könsuppdelad statistik för utgiftsområdena:

- Hälsovård, sjukvård och social omsorg när det gäller kostnader för statlig assistansersättning
- Ekonomisk trygghet vid ålderdom när det gäller efterlevandepensioner till vuxna, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd
- Ekonomisk trygghet för familjer och barn när det gäller barnbidrag och föräldraförsäkring
- Studiestöd när det gäller studiehjälp och studiemedel.

Inom dessa utgiftsområden finns ett starkt samband mellan den könsuppdelade statistiken och utfallet på anslagen. Den förklarar också en stor andel av statens budget. Den könsuppdelade statistiken för dessa områden skulle kunna synliggöras både i månadsutfallet och i underlaget till årsredovisning för staten.

En utökning av den könsuppdelade statistiken i underlaget till årsredovisning för staten skulle innebära att omfattningen ökar för en redan omfattande produkt. Ett alternativ skulle vara att lämna statistiken i en bilaga eller att presentera den separat.

Referenser

Lagar och förordningar

Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Årsredovisningar

Brottsoffermyndighetens årsredovisning 2017

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärds årsredovisning 2017

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggandes årsredovisning 2017

Konstnärsnämndens årsredovisning 2017

Sametingets årsredovisning 2017

Specialpedagogiska skolmyndighetens årsredovisning 2017

Statens konstråds årsredovisning 2017

Verket för innovationssystem årsredovisning 2017

Övriga källor

Arbetsförmedlingen, *Statistik*, <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Statistik-och-publikationer/Statistik/Manadsstatistik.html> (Hämtad 2018-11-26)

Budgetpropositionen för 2009; prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:115

Centrala studiestödsnämnden, *Statistik*, <https://www.csn.se/om-csn/statistik-och-rapporter.html> (Hämtad 2018-11-26)

Folkbildningsrådet, *Statistik*, <http://www.folkbildningsradet.se/om-folkbildningsradet/statistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Försäkringskassan, *Statistik*, <https://www.forsakringskassan.se/statistik> (Hämtad 2018-11-26)

Kriminalvården, *Statistik*, <https://www.kriminalvarden.se/forskning-och-statistik/statistik-och-fakta/> (Hämtad 2018-11-26)

Kronofogden, *Statistik*, <https://www.kronofogden.se/Statistik.html> (Hämtad 2018-11-26)

Medlingsinstitutet, *Statistik*, <http://www.mi.se/lonestatistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Migrationsverket, *Statistik*, <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html> (Hämtad 2018-11-26)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, *Statistik*, <https://www.mucf.se/ungidagse-statistik-om-unga> (Hämtad 2018-11-26)

Myndigheten för yrkeshögskolan, *Statistik*, <https://www.myh.se/Statistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Pensionsmyndigheten, *Statistik*, <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/statistik/sveriges-officiella-statistik> (Hämtad 2018-11-26)

Regeringskansliet, *JiM-myndigheter 2015-2018*, <https://www.regeringen.se/artiklar/2016/03/jim-myndigheter-2015-2018/> (Hämtad 2018-11-26)

Regeringskansliet, *Mål för jämställdhet*, <https://www.regeringen.se/regeringspolitik/jamstalldhet/mal-for-jamstalldhet/> (Hämtad 2018-11-26)

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, *Statistik*, <https://www.esf.se/sv/Resultat/Rapporter-och-publikationer/Indikatorer/> (Hämtad 2018-11-26)

Statens skolverk, *Statistik*, <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik> (Hämtad 2018-11-26)

Statistiska Centralbyrån, *Jämställdhetsstatistik*, <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/levnadsforhallanden/jamstalldhet/jamstalldhetsstatistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Statistiska Centralbyrån, *Statistikansvariga myndigheter*, <https://www.scb.se/om-scb/samordning-av-sveriges-officiella-statistik/statistikansvariga-myndigheter/> (Hämtad 2018-11-26)

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, *Statistik*, <http://www.rekryteringsmyndigheten.se/statistik> (Hämtad 2018-11-26)

Universitets- och högskolerådet, *Statistik*, <https://www.uhr.se/studier-och-antagning/Antagningsstatistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Universitetskanslersämbetet, *Statistik*, <http://www.uka.se/statistik--analys.html> (Hämtad 2018-11-26)

Vetenskapsrådet, *Statistik*, <https://www.vr.se/utlysningar-och-beslut/beslut-om-bidrag/samlad-beslutsstatistik/statistik-2017.html> (Hämtad 2018-11-26)

Åklagarmyndigheten, *Statistik*, <https://www.aklagare.se/om-oss/uppdrag-och-mal/statistik/> (Hämtad 2018-11-26)

Bilaga 1 Myndigheter som har könsuppdelad statistik med starkt samband med utfallet

I Exceltabellen redovisar vi kartläggningen av de myndigheter som har könsuppdelad statistik med starkt samband med utfallet.

Bilaga 2 Myndigheter som har könsuppdelad statistik med svagt samband med utfallet

I Exceltabellen redovisar vi kartläggningen av de myndigheter som har könsuppdelad statistik med svagt samband med utfallet.

Bilaga 3 Myndigheter utan direkt samband mellan den könsuppdelade statistiken och utfallet

I tabellen redovisar vi kartläggningen av de myndigheter utan direkt samband mellan den könsuppdelade statistiken och utfallet.

Bilaga 4 Specifikation statens budget 2017

I tabellen redovisar vi hur stor andel ett utgiftsområde är i procent i förhållande till totalt anvisade medel på utgiftsområden i statens budget. Belopp i miljoner kronor.

Utgiftsområde		SB + ÄB 2017	Andel av totalt anvisade medel
1	Rikets styrelse	13 316	1,4%
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	15 284	1,6%
3	Skatt, tull och exekution	11 024	1,1%
4	Rättsväsendet	43 875	4,5%
5	Internationell samverkan	2 163	0,2%
6	Försvar och samhällets krisberedskap	50 739	5,2%
7	Internationellt bistånd	36 775	3,8%
8	Migration	39 421	4,0%
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	70 444	7,2%
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	107 172	10,9%
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	34 774	3,5%
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	89 387	9,1%
13	Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	32 705	3,3%
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	75 669	7,7%
15	Studiestöd	22 434	2,3%
16	Utbildning och universitetsforskning	73 058	7,5%
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	14 521	1,5%
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 805	0,7%
19	Regional tillväxt	3 595	0,4%
20	Allmän miljö- och naturvård	8 913	0,9%
21	Energi	3 080	0,3%
22	Kommunikationer	55 158	5,6%
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	18 242	1,9%
24	Näringsliv	6 856	0,7%
25	Allmänna bidrag till kommuner	105 566	10,8%
26	Statsskuldräntor m.m.	16 468	1,7%

27	Avgiften till Europeiska unionen	29 586	3,0%
	Förändring av anslagsbehållningar	- 7 019	
Summa utgiftsområden		980 010	
Summa utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.		963 603	
	Riksgäldskontorets nettoutlåning	8 226	
	Kassamässig korrigering		
Totala utgifter		988 236	

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.